

WERKPLAN U OP LEEFTIJD 2025

Vastgesteld d.d. 9 september 2024

Churchillaan 11 - etage 1
3527 GV Utrecht
06 83505096
info@uopleeftijd.nl
www.uopleeftijd.nl

Beelden: iStock, Moon Saris

Inhoudsopgave

1. VOORWOORD	3
2. INLEIDING	4
3. WAT WE HEBBEN GEDAAN IN 2024	5
3.1 Speerpunten	5
Wonen	5
Zorg	5
Mobiliteit	5
Actief en veilig meedoen	6
Migranten	6
Alliantie Regenboogsenioren	6
Kwetsbare senioren	6
3.2 Overige aandachtspunten	6
3.3 Bezuinigingen	7
3.4 Organisatie	7
4. WAT WE GAAN DOEN IN 2025	7
4.1 Seniorisme	8
4.2 Positieve gezondheid	8
4.3 Wat is ons vergezicht?	8
4.4 Waar we voor gaan in 2025	9
Wonen en woonomgeving	9
Gezondheid (zorg en welzijn)	10
Mobiliteit	11
Actief en veilig meedoen	11
Aandachtsgroepen	12
4.5 Gemeente en provincie	13
4.6 Gemeenteraadsverkiezingen	13
4.7 Samenwerking	14
4.7 Organisatie	14
4.8 Bestuur	14
NOTEN	14

1. VOORWOORD

Op een mooie zondag in augustus zong ik in Stadion Galgenwaard hartstochtelijk het lied van Herman Berkien mee dat eindigt met: ‘Utrecht het mooiste van allemaal’.

Maar om Utrecht die mooie stad voor allemaal te laten zijn en blijven, is het nodig aandacht te hebben voor senioren. Een groep inwoners die in omvang sterk groeit. Gelukkig is daar U op leeftijd, dat hier een bijzondere taak heeft. U leest in dit werkplan op welk spectrum van onderwerpen we ons gaan manifesteren. Indrukwekkend, zeker als je weet dat we ruimte houden om ook op actuele zaken in te spelen.

Dit werkplan 2025 van U op leeftijd schetst goed de diversiteit binnen de groep senioren, bijvoorbeeld van krachtig en actief tot kwetsbaar en met toenemende beperkingen. Van migrantenafkomst en senioren die zich thuis weten in de Regenboog Alliantie.

We willen dat Utrecht recht doet aan al deze senioren. U leest in dit plan waar we vanuit U op leeftijd op gaan inzetten, zodat Utrecht het mooiste is en blijft van allemaal. Zeker voor de senioren.

Wim van Minnen, voorzitter U op leeftijd

2. INLEIDING

U op leeftijd is blij met de ingezette samenwerking met de gemeente om te komen tot een meer geïntegreerd seniorenbeleid. Door in een vroeg stadium de belangen van senioren mee te nemen in beleidsontwikkeling, kan er voor deze groep meer worden bereikt.

Het laatste jaar hebben we (opnieuw) ervaren dat we juist effectief kunnen zijn als we bij kunnen dragen aan vragen en issues die vanuit de stad vaak onverwachts op ons afkomen. Als het moet springen wij dan op de barricade. Tegelijkertijd hebben we inhoudelijk een sterke eigen agenda die we niet uit het oog verliezen. In onze plannen voor 2025 is ruimte voor beide elementen.

Wij zullen ook in 2025 aan de ambtenaren vragen om de samenwerkingspartners, en dus ook U op leeftijd, meer vertrouwen te schenken. Het gedetailleerd controleren en verantwoording afleggen per activiteit is niet meer passend bij deze tijd. Wij hopen dat partijen elkaar de ruimte geven om vanuit ieders eigen rol een bijdrage te leveren aan een leefbare stad voor jong en oud.

3. WAT WE HEBBEN GEDAAN IN 2024

3.1 Speerpunten

In 2024 hebben wij intensief gewerkt aan al onze speerpunten. De vrijwilligers spelen daarbij een belangrijke en zeer gewaardeerde rol. Hierover hebben wij uitgebreid teruggekoppeld in onze tussentijdse rapportage tot en met juni 2024 en in de gesprekken met onze accounthouder. In de tweede helft van 2024 gaan we op dezelfde voet verder.

De door U op leeftijd in 2023 ingestelde (net)werkgroepen zijn: Wonen, Welzijn & Zorg, Mobiliteit, Actief en veilig meedoen. Ook besteedde U op leeftijd extra aandacht aan Migranten senioren, Regenboogsenioren en kwetsbare senioren. Samengevat richtten onze activiteiten zich tot nu toe 2024 op:

Wonen

- Bijeenkomst georganiseerd voor bewoners van woongemeenschappen in de sociale huursector, aansluitend een rondetafelgesprek met relevante partijen over vraagstukken binnen de woongemeenschappen
- Bewustwording bij jong-senioren over volgende woonfase
- Deelname aan de werkgroep Wonen (voormalig MNU)
- Uitvoeringsplan Een (t)huis voor ouderen kritisch gevolgd
- Samengewerkt met de Woonadviseur
- Initiatieven gevolgd in andere gemeenten, zoals hospi-housing, thuisplusflats.

Zorg

- Inventarisatie gestart voor een inloophuis in de binnenstad
- Bijdrage geleverd aan het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Ouderen van de gemeente Utrecht en twee gespreksbijeenkomsten georganiseerd met senioren
- Zitting gehad en bijdragen geleverd aan het bestuurlijk overleg en de regiegroep SPO
- Samengewerkt met Sterkz.org op het gebied van preventie, o.a. lezingen gegeven
- Input geleverd voor Sportnota. Gepleit voor een laagdrempelig en gevarieerd sportaanbod
- Deelname aan de kerngroep Gezond Ouder Worden ten behoeve van ouderen met een migratieachtergrond
- In gesprek met huisarts Nanja Danhof (Kanaleneiland) en haar team over issues die dit gezondheidscentrum signaleert en op welke wijze wij deze gezamenlijk kunnen aanpakken. Een nieuwe samenwerking is geboren
- Op 22 augustus was de 'kick-off' bijeenkomst van het 'Samenwerkingsinitiatief Voorbereide Ouderen Utrecht Stad (CC/Domein Overstijgende Samenwerking)'. Dit initiatief is een uitvoeringsprogramma gefinancierd door het IZA. U op leeftijd neemt deel aan dit project om het seniorenperspectief te laten horen

Mobiliteit

- Meer duidelijkheid verkregen over toekomst Regiotaxi. Signalen over lange wachttijden en onbereikbaarheid van de centrale besproken met de organisatie
- Aandacht gevraagd voor rustigere fietsroutes voor senioren en om prioriteit te geven aan voetgangers
- Beleid van de gemeente op het gebied van mobiliteit kritisch gevolgd en gevraagd deel te nemen aan ontwikkelen van nieuw voetgangersbeleid

Actief en veilig meedoen

- Gewerkt aan laagdrempelige en analoge/niet-digitale oplossingen (parkeer-app, bankieren, toegang tot OV)
- Oproep gedaan aan gemeente, dienstverleners en andere instellingen om te komen tot een stedelijk netwerk van wijk/buurt gerichte informatiepunten
- Bijgedragen aan initiatieven financiële veiligheid voor senioren

De invoering van nieuwe parkeersoftware in Utrecht bleek eind 2023 een fiasco te zijn en zorgde voor grote problemen. U op leeftijd heeft na vele signalen aan de bel getrokken bij de gemeente. Na een emotionele Raadsinformatiebijeenkomst heeft de gemeente besloten intensief met U op leeftijd samen te werken om de genoemde problemen aan te pakken. Sindsdien zijn wij nauw betrokken om de gebruikservaring te verbeteren en te zorgen voor tegemoetkoming in de kosten voor verschillende zorgmedewerkers en mantelzorgers.

Migranten

Regelmatige bijdragen aan bijeenkomsten georganiseerd door organisaties die de belangen van de migranten senioren behartigen op het gebied van preventie/ beweging/gezondheid, eenzaamheid, armoede en bestaanszekerheid (werk, taal, netwerk, cultuur).

Alliantie Regenboogsenioren

- De Alliantie een plek in het zorg- en welzijnsveld gegeven, zodat de Regenboogsenioren voldoende worden ondersteund
- In gesprek gegaan om te zorgen dat er meerdere organisaties aansluiten (o.a. AxionContinu, Artikel 1, COC) bij de Alliantie
- Een dusdanig convenant gemaakt dat voor elke deelnemer aanvaardbaar is om te tekenen en de gemeente Utrecht een volwaardige partner binnen de alliantie wordt

Kwetsbare senioren

- Deelgenomen aan de Armoede Coalitie, Eén voor eenzaamheid en de jury Toegankelijkheidsprijs

3.2 Overige aandachtspunten

In september bestaat Senioren Leidsche Rijn (voorheen KBO) 45 jaar. Dat wordt groots gevierd. Op zaterdag 28 september organiseert zij in nauwe samenwerking met U op leeftijd een symposium over wonen, welzijn, zorg en mobiliteit met als vraag: hoe leuk is het in Utrecht voor senioren? Directeur Yvon Hoogendijk en specialisten van andere organisaties houden presentaties en gaan in gesprek met de zaal.

Verder blijven wij in de tweede helft van 2024 actief netwerken, onderzoeken wij samenwerkingen en verhogen de bekendheid van U op leeftijd en van de nieuwe directeur. Door daarnaast groepen senioren te bezoeken (koffiedrinken en/of over ons werk vertellen) werken we aan warme contacten waaruit ook nieuwe vrijwilligers naar voren komen. Dit laatste is een kwestie van de lange adem.

3.3 Bezuinigingen

Medio april ontvingen wij van de gemeente Utrecht een mail over de komende hervormingen. De raad nam op 11 juli de definitieve beslissing over de bezuinigingen. Wij hebben de raadsbeslagen over de bezuinigingen (digitaal) bijgewoond. Om de raadsleden te informeren over onze standpunten ten aanzien van de bezuinigingen in relatie tot de senioren in Utrecht hebben wij een manifest opgesteld. Hiermee wilden wij voorkomen dat bezuinigingen ten koste gaan van de belangen van deze doelgroep. Helaas is dat niet helemaal gelukt. Wij zullen daarom het komende jaar de besluiten nauwlettend in de gaten houden en alert reageren als senioren de dupe dreigen te worden van dit gewijzigde beleid.

Vlak voor het zomerreces heeft de gemeenteraad een aantal belangrijke moties aangenomen. De moties erkennen dat de ‘vergrijzing moet worden aangepakt’ met een integraal ouderenbeleid. Ook geven zij aan dat er grote behoefte is aan woningen voor ouderen en dat hiervoor maatregelen moeten worden genomen. De uitvoering van deze moties zullen wij op de voet gaan volgen en blijvend aandacht voor vragen.

3.4 Organisatie

Naast deze speerpunten besteedde de organisatie in 2024 aandacht aan (het werven van) vrijwilligers. Wij hebben meerdere bijeenkomsten georganiseerd om met (potentiële) vrijwilligers kennis te delen, informatie uit te wisselen en hun betrokkenheid te bevorderen. In de zomer stelden we een vrijwilligersbeleid op dat in het najaar 2024 besproken wordt in de organisatie en op 1 januari 2025 van kracht gaat.

4. WAT WE GAAN DOEN IN 2025

Sinds de samenvoeging van Cosbo-Stad-Utrecht en ACO tot U op leeftijd en de komst van de nieuwe directeur in oktober 2023, zijn we onze doelen en werkzaamheden scherper gaan definiëren. Uiteraard blijven wij dé belangenbehartiger voor senioren in de stad Utrecht, maar zijn ook beleidsbeïnvloeders, op momenten en plekken ambassadeurs namens de senioren en wanneer nodig zullen we actievoeren.

Het leek ons daarom nodig om in 2024 een visie op de positie van senioren in Utrecht op te stellen. Daarin is een aantal vraagstukken benoemd die senioren aangaan. Voordat wij onze ambities voor 2025 delen, delen we eerst een samenvatting van deze visie. We geven aan welke kant we vinden dat Utrecht moet opgaan. Ons doel is ongewijzigd: alle senioren een volwaardige plek in de Utrechtse samenleving bieden en de positie en dienstverlening aan senioren in de gemeente versterken. Een volwaardige plek is een plek waar senioren gehoord én serieus genomen worden en laagdrempelige informatie hebben over- en toegang tot alle mogelijkheden. Denk hierbij aan wonen, zorg en welzijn, mobiliteit, sport en bewegen, cultuur en participatie.¹⁾

Om de belangen van de senioren te kunnen behartigen, is het een vereiste om allereerst actuele sociale vraagstukken zoals seniorisme en ‘positieve gezondheid’ te duiden.

4.1 Seniorisme

De indeling van de samenleving is vaak heel grofmazig. Je hebt junioren, volwassenen en senioren. Er zijn globale kenmerken die de senior als groep kenmerken, maar daarbinnen zijn de individuele verschillen enorm. Senioren verschillen meer van elkaar dan junioren. Hoe ouder we worden, hoe minder leeftijd iets zegt over gezondheid, vitaliteit, kwetsbaarheid en kwaliteit van leven en vooruitzichten. Toch worden senioren gezien als een homogene groep, gekoppeld aan een serie niet altijd gunstige en waarheidsgetrouwe stereotypen. Het negatief wegzetten van en vooroordelen uiten over senioren wordt Seniorisme genoemd. Het lijkt onschuldig en is vaak niet kwaad bedoeld, maar het heeft wel degelijk negatieve effecten. Het heeft directe gevolgen voor de kwaliteit van leven en de mentale gezondheid van senioren.

In de door de Verenigde Naties uitgeroepen Decade of Healthy Ageism (2021-2023) speelt Seniorisme (Ageism) een sleutelrol. En is verweven met de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde naties.²⁾

Alles begint met bewustwording. Wij vinden dat Nederland op een andere manier naar senioren moet gaan kijken. Zij zijn een onderdeel van de samenleving in plaats van een zorgbehoevende last waar we mee zitten opgescheept of een groep die zich al vakantievierend buiten de alledaagse praktijk plaatst.³⁾

4.2 Positieve gezondheid

De meeste senioren wonen zelfstandig en hebben geen ondersteuning nodig. De overgang naar meer afhankelijkheid van de omgeving gaat geleidelijk. In de laatste fase van hun leven zijn senioren soms kwetsbaar. Een vangnet vanuit de overheid is dan onvermijdelijk en eigen regie niet meer aan de orde.

Het populaire model 'positieve gezondheid' wordt vaak gezien als een alternatieve benadering. Het verandert de focus van ziekte naar de veerkracht van senioren en wat hun leven zinvol maakt. Wij vinden wel dat dit soms te ver gaat. Ouderdom komt nu eenmaal met gebreken. Het is nodig om kwetsbaarheid en onzekerheid onder ogen te zien, ondanks dat dit lastig is in een wereld waar succes en zelfredzaamheid de norm is.⁴⁾

4.3 Wat is ons vergezicht?

Bovenstaande vraagstukken zien wij ook terug in de Utrechtse samenleving. Dat zorgt voor een onwenselijke tweedeling. Terwijl wij vinden dat Utrecht een inclusieve stad moet zijn, waarin iedereen kan samenleven en deelnemen aan de maatschappij. Zoals hierboven geschetst, zijn senioren nog vaak slachtoffer van stereotypering, vooroordelen en discriminatie alleen op grond van hun leeftijd. Hoog tijd om de bewustwording te vergroten en dit probleem aan te pakken in Utrecht.

Wij zien namelijk dat, ook in Utrecht, door de zo genoemde vervelende term ‘dubbele vergrijzing’ senioren een van de fundamenten gaan vormen van de stad. Het is noodzakelijk dat Utrecht proactief handelt en gericht beleid ontwikkelt om adequaat om te gaan met deze demografische verschuiving. Wij kunnen bijdragen aan een integraal toekomstbeeld, waarin senioren een belangrijke positie innemen in de samenleving. Door bewust te investeren in maatregelen die de levenskwaliteit van senioren bevorderen, werken we aan een inclusieve en duurzame stad waarin alle generaties harmonieus samenleven. We pleiten voor beleid en dienstverlening die is afgestemd op de behoeften van senioren. Tot voor kort ontbrak het hieraan. Gelukkig begint daar recent verandering in te komen.

De aangenomen motie ‘eindelijk een integraal ouderenbeleid’ draagt het college op om o.a. aandacht te besteden aan de vergrijzing, de informatievoorziening voor senioren, een seniorvriendelijke fysieke omgeving in de uitvoeringsagenda ‘gezond ouder worden’. Wij zijn betrokken bij de invulling van deze agenda en zullen de voortgang van de uitvoering nauwlettend in de gaten houden.

4.4 Waar we voor gaan in 2025

Genoemde vraagstukken vertalen wij in 2025 naar de onderwerpen waar we aandacht voor gaan en blijven vragen. Om niet te verzanden in de grote hoeveelheid onderwerpen, blijven wij ons richten op de vier eerdergenoemde thema’s en aandachtsgroepen.

Wij richten ons bij dit alles op twee essentiële aspecten:

1. Enerzijds op de verantwoordelijkheid van (maatschappelijke) organisaties om seniorenbeleid vorm te geven, uit te voeren en te omarmen. We zullen hen ondersteunen in het creëren van effectieve en inclusieve strategieën die de behoeften van senioren weerspiegelen en bevorderen
2. Anderzijds leggen we de nadruk op de bewustwording bij senioren zelf omtrent hun positie, kracht en kwetsbaarheid. We zien dat het essentieel is dat senioren zich bewust zijn van hun rechten, mogelijkheden en bijdragen aan de samenleving

Wonen en woonomgeving

1. Voldoende aanbod van geschikte woningen in Utrecht. Ruimhartiger toestaan van woonvormen, waardoor senioren zelfstandig kunnen blijven wonen
2. Senioren staan bewust stil bij hun toekomstige woonwens en handelen daarnaar

Wij zullen aandacht vragen voor het seniorproof maken van wijken, niet te star labelen van woningen, bevorderen dat corporaties prestatieafspraken maken over het bouwen van een groot aantal seniorenwoningen, vragen om ontschotting binnen de gemeente tussen Ruimtelijke ordening/Sociaal domein/Financiën om zo de bouwopgave vlot te trekken en pleiten voor participatie senioren bij verbeteren leefbaarheid in de wijken. Wij blijven bij corporaties aandacht vragen om de vitaliteit in woongemeenschappen actief te stimuleren.

Wij stimuleren de Utrechtse senioren zich bewust te worden van hun volgende woonfase en pogen de verhuisbereidheid te verhogen door realiteitszin te bewerkstelligen. Hiertoe willen wij in 2025 samen met de leden van de werkgroep Marketing & communicatie van Een (t)huis voor ouderen een of meerdere wijkbijeenkomsten organiseren.

U op leeftijd

Seniorenbelang Utrecht-Stad

De raad geeft in motie 287 de woonadviseur opnieuw een rol om de doorstroming te verbeteren. Dit is in schril contrast met de bezuiniging op de activiteiten van de woonadviseur die tijdens de voorjaarsnota in 2024 is doorgevoerd. Wij zijn verheugd dat de raad deze bezuinigingen hiermee terugdraait en verwachten in 2025 een voorstel van het college op welke wijze de woonadviseur wordt ingezet de komende jaren.

Speerpunten:

- Zitting in werkgroep Wonen (voorheen MNU)
- Project 'Met en voor (oudere) bewoners meer woningen op maat in alle Utrechtse wijken, te beginnen in Overvecht' voortzetten en afronden
- Zitting in de gemeentelijke werkgroep Marketing & Communicatie Een (t)huis voor ouderen
- In samenwerking organiseren bijeenkomst: zijn senioren op hun volgende woonfase voorbereid
- In overleg met gebiedsregisseurs Woonin vrijwilligers inzetten om mee te denken over waar en op welke wijze nieuwe woningen geschikt kunnen zijn voor senioren

Gezondheid (zorg en welzijn)

1. Zorg- en welzijnsorganisaties in Utrecht zorgen voor de mens als uitgangspunt bij de uitwerking van het IZA regioplan
2. Senioren omarmen een gezonde leefstijl

Het huidige systeem neemt niet de mens als uitgangspunt, fragmenteert het aanbod en vertraagt de noodzakelijke vernieuwing. In het IZA regioplan 'Gezond ouder worden' wordt een begin gemaakt met een nieuwe aanpak. U op leeftijd heeft een aanpak uitgewerkt waarbij participatie en co-creatie wordt geïntegreerd in de plannen en oplossingen. Wij zullen dit actief blijven promoten en waar mogelijk verder (laten) uitwerken in de verschillende uitvoeringsprogramma's. Wij ondersteunen organisaties die zich bezighouden met preventie en willen bereiken dat senioren actief zorgen voor hun eigen vitaliteit en regie.

Als deelnemer in het bestuurlijk overleg en in de regiegroep van het SPO voelen wij de verantwoordelijkheid om de andere belangenbehartigers in de stad op de hoogte te houden van de besluiten in deze overleggen. Ook de Wmo Cliëntenraad houden wij op de hoogte van de programma's die namens het IZA in Utrecht worden uitgevoerd.

Speerpunten:

- Zitting in Wmo Cliëntenraad
- Zitting in regiegroep en bestuurlijk overleg SPO, terugkoppelen aan en ophalen van onderwerpen bij andere belangenbehartigers

- Notitie schrijven en samenwerking zoeken hoe cliëntenperspectief goed in de verschillende projecten wordt opgenomen. Hier financiering voor zoeken.
- Input leveren uitvoeringsprogramma sport
- Afronden uitvoeringsprogramma wonen en zorg. In dit kader in samenwerking met Senioren Coalitie mogelijk deelnemen aan de organisatie van gesprekken 'Praat vandaag over morgen' (Krachtig Ouder Worden)

Verwacht wordt dat de nieuwe minister een andere koers inslaat. De aandacht verschuift van (ziekenhuis)zorg naar welzijn in de wijk en thema's als eenzaamheid en meedoen moeten meer aandacht krijgen. U op leeftijd is blij met deze koerswijziging en zal zich hiervoor hard gaan maken in het SPO.

Mobiliteit

1. Utrecht is een voetgangersvriendelijke stad waar senioren makkelijk contact kunnen houden met de buitenwereld
2. Senioren vinden en gebruiken het ruime aanbod aan vervoersinitiatieven en zorgen waar mogelijk voor verbetering eigen veiligheid in het verkeer

Wij pleiten bij beleidsmakers voor een voetgangersvriendelijke stad, waarbij voldoende schone openbare toiletten beschikbaar zijn, winkels toegankelijk zijn, buurtcentra en bibliotheken in de buurt zijn en bereikbaar voor rolstoelen en rollators en voldoende zitplaatsen in openbare ruimten zijn geplaatst. We verzoeken ook zorg- en welzijnspartners om aandacht te besteden aan dit vraagstuk. We roepen organisaties, die verantwoordelijk zijn voor de mobiliteit van senioren in Utrecht op om voldoende, frequent, veilig en betaalbaar openbaar vervoer te verzorgen. Wij pleiten ervoor dat de gemeente een schouw doet in verschillende wijken om de omgeving seniorproof te maken. Het is belangrijk dat senioren passend advies krijgen dat aansluit bij hun persoonlijke situatie en we moedigen het aanbieden van rijveiligheid- en opfriscursussen aan.

Wij roepen senioren op om actief op zoek te gaan naar vervoersinitiatieven en -middelen in de stad en de regio die bij hen passen en bij te dragen aan hun eigen veiligheid door gebruik te maken van de voor handen zijnde (hulp)middelen en cursussen.

Speerpunten:

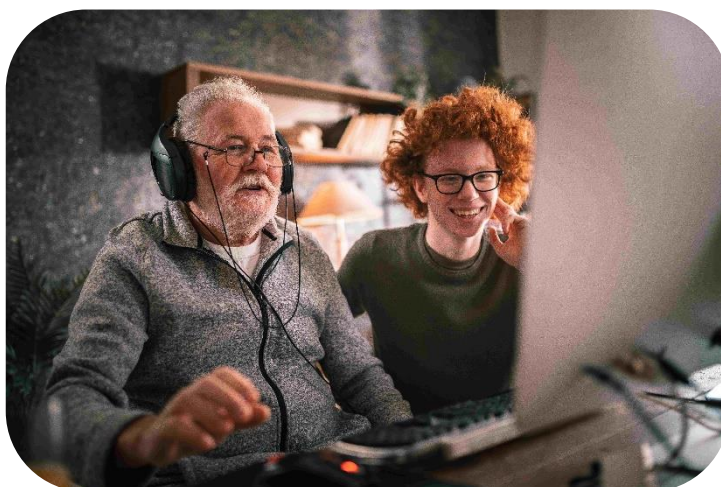
- Zitting in ROCOV en de werkgroep Regiotaxi. Signalen negatieve gebruikservaringen nieuw aanbestede Regiotaxi bespreken met gemeente en vertegenwoordiger ROCOV
- Meedenken met beleidsnota's over mobiliteit en voetgangerstoegankelijkheid
- Volgen uitvoering beleid gehandicaptenparkeerplaatsen

Actief en veilig meedoen

1. De gemeente en aanbieders van financiële diensten, zorg, mobiliteit en andere voor senioren essentiële partijen in de stad zijn zich ervan bewust dat veel senioren geen toegang hebben tot (alle) digitale toepassingen en daardoor op grote achterstand komen te staan. Zij bieden toegankelijke alternatieven aan en gaan waar nodig met hun doelgroep in gesprek over digitale toepassingen die wel haalbaar zijn
2. Utrechtse senioren gebruiken de geboden ondersteuning om hun digitale vaardigheden te vergroten. Zij zijn bewust van het risico op financieel misbruik en weten wat ze kunnen doen. Het onderwerp is uit de taboesfeer

Senioren die beperkte digitale vaardigheden hebben, verdienen ondersteuning. Het is essentieel dat de gemeente haar diensten ook op analoge wijze beschikbaar stelt. Naast het streng aanpakken en bestraffen van misbruik, vinden wij het van belang om actief senioren te informeren over verschillende vormen van misbruik. In 2022 heeft de Utrechtse gemeenteraad een motie aangenomen om een alliantie ‘Financieel Veilig Ouder Worden’ op te richten. Helaas heeft de alliantie nog onvoldoende actieve partners aan zich weten te binden en is daardoor tot nu toe niet effectief. Recent is de alliantie nieuw leven ingeblazen en wij hebben hierin (opnieuw) een actieve rol. Voorwaarde is wel dat ook de andere partijen hun verantwoordelijkheid nemen en zich actief opstellen.

De werkgroep Actief en veilig meedoen oriënteert zich op een project om zichtbaar te maken waar senioren tegenaan lopen bij het zoeken naar de juiste informatie en toegankelijkheid van (hulp) diensten. Hiervoor wordt samenwerking gezocht met andere betrokken partijen.

Speerpunten:

- Werken aan analoge/niet-digitale oplossingen voor mensen die problemen hebben met aspecten van digitalisering
- Oproep aan gemeente, dienstverleners en andere instellingen om te komen tot een stedelijk netwerk van wijk/buurt gerichte informatiepunten
- Werken aan financiële veiligheid voor senioren
- Deelname aan bijeenkomsten/gremia waarin deze onderwerpen besproken worden en de inbreng van senioren onontbeerlijk is
- Via o.a. wijkkranten en deelname aan bijeenkomsten senioren informeren over bovenstaande inspanningen en signalen ophalen

Aandachtsgroepen

Naast bovengenoemde thema's besteden wij extra aandacht aan kwetsbare senioren, senioren met een migratieachtergrond en Regenboogsenioren.

We blijven bijeenkomsten en activiteiten bezoeken van de Armoede Coalitie, Eén voor eenzaamheid en de Toegankelijkheidsprijs. Voor ons zijn dit belangrijke momenten om op de hoogte te blijven van lopende en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van kwetsbare senioren.

Het aantal senioren met een migratieachtergrond neemt toe en voor velen van hen is de gezondheid en financiële situatie beduidend slechter dan die van hun in Nederland geboren leeftijdsgenoten. De benadering van en de kennis over de leefwereld van deze senioren vergt een andere inzet. Wij werken daarom nauw samen met SOMNL om de vraagstukken van deze senioren onder de aandacht te brengen.

Regenboogsenioren (LHBTIQA+-personen vanaf 50 jaar) hebben het bij het ouder worden vaak lastiger dan heteroseksuele senioren. Dit houdt verband met de heteronormatieve cultuur waar wij in opgegroeid zijn. Ook onwetendheid en taboes helpen niet mee. U op

leeftijd maakt ook in 2025 deel uit van de Utrechtse Alliantie Regenboog 50+. Samen werken we aan een blijvende ontwikkeling van kennis en kunde voor de ondersteuning van LHBTIQA+-senioren en inclusief werken in zorginstellingen. Daarmee zorgen we dat zij waardig oud kunnen worden en voorkomt discriminatie, uitsluiting en eenzaamheid.

Wij zullen de seniorenburgemeester actiever gaan inzetten voor de senioren in de stad Utrecht. Deze ambassadeur kan gevraagd worden om mee te leven als er feestelijke, opmerkelijke, bijzondere dingen gebeuren in Utrecht, is samen met de directeur het gezicht van U op leeftijd, heeft een luisterend oor voor mensen in de knel en kan voorlichting geven over ouder worden en zijn.

4.5 Gemeente en provincie

In de voorjaarsnota van 2024 zijn er verschillende bezuinigingen doorgevoerd, die ook de senioren zullen raken. Wij zullen in 2025 deze ontwikkeling nauwlettend volgen en de gemeente erop blijven wijzen dat er moet worden geïnvesteerd in vitale senioren, zodat zij hun waardevolle rol blijven behouden voor de samenleving. We blijven pleiten voor beleid en dienstverlening die gericht en afgestemd is op de behoeften van senioren. Wij staan open voor samenwerking met de gemeente om zo beleidsnota's, uitvoeringsprogramma's e.d. te voorzien van voor senioren belangrijke punten. Wij pleiten ervoor voorzieningen uit te breiden, omdat de komende 20 jaar het aantal senioren in Utrecht aanzienlijk toeneemt.

Uiteraard zullen wij waar mogelijk aanwezig zijn bij relevante RIB's en inspreken bij de raad op momenten dat dit nodig is.

4.6 Gemeenteraadsverkiezingen

In maart 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De meeste politieke partijen zullen in het begin van 2025 een start maken met het schrijven van een verkiezingsprogramma, waarin wordt aangegeven waarvoor zij staan. Het is de basis voor het raadswerk en mogelijke coalitieonderhandelingen. Wij willen de programmacommissies van de partijen inspireren en bruikbare handvatten geven voor het samenstellen van het seniorenbeleid in de partijprogramma's.

Wij gebruiken hiervoor als basis onze visie en het manifest. Samen met onze vrijwilligers zullen we accenten leggen en actuele issues toevoegen. In maart brengen wij de voorzitters van de commissies op de hoogte van onze standpunten. Op welke manier wij onze boodschap zullen brengen wordt nog onderzocht. Dat kan in persoonlijke gesprekken of tijdens een bijeenkomst.

In het najaar worden de verkiezingsprogramma's vastgesteld. Wij zullen deze doornemen en wanneer nodig nogmaals aandacht vragen voor onze thema's en het belang van een integraal seniorenbeleid in Utrecht.

Ook willen wij een actieve rol spelen tijdens de campagne in 2026. Wij willen worden uitgenodigd aan verkiezingstafels om te laten horen waar wij voor staan en onze punten naar voren brengen tijdens politieke en verkiezingsbijeenkomsten. Eind 2025 treffen wij hiervoor de voorbereidingen.

4.7 Samenwerking

In 2025 willen wij de contacten met verschillende belangenbehartigers intensiveren. Met Solgu gaan wij in overleg of wij efficiency kunnen behalen door facilitaire en administratieve werkzaamheden samen te voegen.

Met NUZO onderzoeken we of wij samen kunnen werken in projecten om zo onze expertise en kennis over senioren te vergroten.

Met de Koepel van Gepensioneerden gaan wij in gesprek om te onderzoeken of de G4-belangenbehartigers voor senioren in Nederland meer samen kunnen gaan werken.

4.8 Organisatie

Naast deze thema's, aandachtspunten en samenwerkingen zal de organisatie in 2025 aandacht besteden aan (het werven van) vrijwilligers. Het opgestelde vrijwilligersbeleid met vrijwilligersvergoeding wordt ingevoerd.

In de loop van het jaar gaan twee medewerkers met pensioen. De directeur zal tijdig voldoende tijd en aandacht besteden aan de invulling van deze vacatures. Wij zullen hiervoor ook extra (eigen) financiële middelen inzetten.

4.9 Bestuur

U op leeftijd kent een bestuur van maximaal 7 leden, die op afstand van het bureau functioneert. In 2025 is de verwachting dat meerdere bestuursleden om uiteenlopende redenen afscheid willen nemen. Het bestuur en de directeur zullen een actueel profiel uitzetten en actief het netwerk benaderen om een vitaal bestuur te behouden.

NOTEN

¹ [Home - U op leeftijd](#)

² Ridderinkhof R. en Brinkhof L. (2023). *Discriminatie van ouderen*, in *Ouderen als oplossing*, pag. 46. Uitgeverij vanGennep, <https://richardridderinkhof.nl/publicist>

³ Linders L. en Ham M. (2023). *Inleiding*, in *Ouderen als oplossing*, pag. 11. Uitgeverij vanGennep

⁴ Linders L., (2010). *De betekenis van nabijheid. Een onderzoek naar informele zorg in een volksbuurt*. Sdu